

Nogle af udvalgets spørgsmål til arbejdsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål:

»Hvilken kontrol fører det offentlige med, at de selvstændige, som får udbetalt arbejdsløshedsdagpenge, ikke bruger deres arbejdsløshed til at sysle med, at de senere i samme eller i beslægtet eller i anden branche kan tjene penge, idet det herved tages i betragtning, at måske den allervigtigste arbejdsindsats som selvstændig erhvervsdrivende er den tid, man ligger på sofaen og fabulerer hulter til bulter, så langtids-tankerne siden udkrystalliseres i nye fabriktionsprocesser, markedsføringstiltag, eller hvad der nu er tale om, som basis for, at man som arbejdsgiver kan få andre (typisk lønmodtagere) til at udføre det arbejde, som afkaster indtjeningen for selvstændige, idet der jo for selvstændiges vedkommende typisk hengår en rum tid fra den kreative indsats og til de år, hvor man uden at være nødvendig på arbejdspladsen ser millionerne rulle ind på sin personlige bankkonto?«

Spørgsmål:

»Hvilke principielle, praktiske, saglige og ideologiske betænkeligheder har ministeren over for, at det selvstændige arbejde som selvstændigt erhvervsdrivende ved ordningen med ASE og DANA er lagt ind i skabelonspændetrøjer med offentlig kontrol, som i bund og grund er i strid med den villighed til at løbe personlige risici, som er årsagen til, at samfundet har brug for selvstændigt næringsdrivende?«

Svar:

Spørgsmålene afspejler indbyrdes den vanskelige, men nødvendige afvejning, som må finde sted ved fastsættelsen af regler for selvstændige.

På den ene side er det nødvendigt at stille krav om objektivt konstaterbar dokumentation for selvstændig virksomhedsudøvelse – og helst i en form, der tilgodeser det samtidige behov for en let, ensartet og hurtig administration. Og på den anden side må systemet passe på ikke at gå så vidt i sine dokumentationskrav, at det bliver ulige sværere for den selvstændige at opnå ret til samme ydelser som lønmodtageren. Den højeste grad af dokumentation vil endvidere virke bremsende for den selvstændiges genetableringsmuligheder, hvilket igen strider imod intentionerne om, at ledige hurtigst muligt skal bringes tilbage i fuld beskæftigelse.

På denne baggrund har Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen i den gældende bekendtgørelse om ophør af selvstændig virksomhed som hovederhverv gjort dokumentationskravene afhængig af virksomhedens art og ophørsmåden. Bekendtgørelsen følger tillige det princip, at spørgsmålet, om ophøret er mere end midlertidigt, skal afklares, når medlemmet melder sig ledig, således at der ikke skulle kunne blive tale om tilbagebetaling af dagpenge, hvis medlemmet senere genetablerer sig.

Det følger heraf, at den selvstændiges tanker, planer og drømme ikke gøres til genstand for arbejdsløshedsforsikring og ikke regnes som arbejde under en ledighedsperiode, førend de kommer til udtryk gennem objektivt konstaterbare tiltag til en egentlig, konkret virksomhedsudøvelse.

Jeg kan således konstatere, at der i denne henseende gælder samme regler for lønmodtagere og selvstændige.

Spørgsmål: